

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομῆται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς

Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργκ καὶ «Ἐστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἄπασι τοῖς
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.Σώματα πλήρη παρελθόντων ἐτῶν εὐρίσκονται παρ' ἡμῶν
καὶ παρ' ἄπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ. γ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

3. Ὀδὸς Ὀμήρου 3.

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ'
ἐκάστην ἀπὸ 10—12 π.μ.Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς
ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνε-
ται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ
ἡμερῶν.Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα
εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κυρία ΚΑΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρό-
γραφα δημοσιεύμενα ἢ μὴ
δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπό-
γραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν
διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης
δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγ-
γελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας
γίνεται δεκτὴ.Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυ-
σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλουσι
γραμματόσημον 50 λεπτῶν
πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κριτικὴ τοῦ κ. Κωστῆ Παλαμᾶ ἐπὶ τῆς Χειραφετημένης. — Τὰ
ἔργα τῆς φαντασίας Γυναικὸς Μυθιστόρημα (ὑπὸ κ. Κωστῆ Παλαμᾶ).
— Ἡ συνομιλία κατὰ τὸν XIX αἰῶνα (ὑπὸ κ. Βικτωρίας δε Bledd).
— Λεξικὸν Ἐπιφανῶν Γυναικῶν. Ἡ Ἀγριππῖνα (ὑπὸ κ. Ἐλένης
Γεωργιάδου). — Αἱ γυναῖκες κατὰ τὸν XIX αἰῶνα (ὑπὸ δος Ὀλγας
Κούζη). — Ταξιδία τοῦ θέρους. — Ἡ Ἐκθεσις. Συναγαλ. Εἰδοποιή-
σεις. — Ὁ ὄρκος τῆς Ἀνθούλας (ἐπιφυλλὶς ὑπὸ δος Μαρίας Ζερ-
βουδάκη).

Ἡ ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ Κ. ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΜΕΝΗΣ

Τὴν κάτωθι κριτικὴν μελέτην τοῦ κ. Κωστῆ Πα-
λαμᾶ ἐπὶ τῆς Χειραφετημένης ἐδημοσίευσεν τὸ Ἄστυ
τῆς προπαραελθούσης ἐβδομάδος. Χάριν τῶν ἀναγνω-
στριῶν τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» θὰ ἀναδημοσιεύσω-
μεν πᾶσαν κριτικὴν σοβαρὰν, δι' ἧς ἀπὸ περιωπῆς θὰ
ἐξετάζεται καὶ θὰ μελετᾶται τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι γυ-
ναικεῖον μυθιστόρημα.

ΤΑ ἜΡΓΑ ΤΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ἡ Τέχνη μόνη δύναται νὰ συμπήξῃ εἰς ἀστερίους κόσμους
τὰς ἡμιρρευστοὺς φωτονεφέλας τῶν ἰδεῶν. Γνωρίζουν τοῦτο
οἱ πολεμιστὰι τῶν γενναίων δημοσιογραφικῶν ἀγώνων, οἱ
ζητοῦντες ν' ἀποκορυφώσωσι τὴν ἀπλαστον καὶ ἡμέρα τῆ
ἡμέρα ἐπιδιωκομένην ἐργασίαν τῶν εἰς ἔργον τῆς λογοτε-
χνικῆς συλλήψεως καὶ φύσει ὑπερτέρας πῶς, καὶ παρέ-
χοντες εἰς ταύτην τὴν μορφήν ποιήματος, διηγήματος, δρά-
ματος, ἢ ἄλλου τινὸς γεννήματος τῆς φαντασίας. Ἡ διευ-
θύντρια τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν», δημοσιογράφος,
δεινὴ ὑπέραχος τῶν δικαίωματων τῆς γυναικός, συνδέει τὴν

γνώσιν τῶν ζητημάτων, τῶν ἀφορώντων εἰς τῆς γυναικός τὴν
πρόδον, πρὸς τὴν παρρησίαν καὶ τὴν ζέσιν, μεθ' ὧν πραγ-
ματεύεται ταῦτα, ἐν ταύτῳ δὲ πρὸς μετριότητα καὶ ἐπιφύ-
λαξιν καὶ λελογισμένην συνοχὴν εἰς ὅτι ἀποβλέπη τὴν ἐπέ-
κτασιν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ἰδεῶν τούτων ἐπὶ τῆς Ἑλληνί-
δος ἰδίᾳ γυναικός· διὰ τοῦτο καὶ «συντηρητικὴ φιλελευ-
θέρᾳ», κατ' ἀκριβείαν θὰ ἐδικαιοῦτο ν' ἀποκληθῆ, καὶ μόν-
ον ὑπὸ τῶν δι' ὅλα καὶ εἰς ὅλα ἀπροσέκτων καὶ ἀκαταδέ-
κτων καὶ ἐμβροντήτων θὰ ἐκινδύνευε νὰ καταγγελθῆ ὡς
ἀναρχικὴ τις καὶ ριζοσπαστικὴ λογοκόπος τῆς γυναικείας χει-
ραφετήσεως. Τὸ λελογισμένον τοῦτο καὶ ἠναγλίον τῆς σκέψεως
τῆς κ. Παρρέν, μαθητρίας τοῦ Ὀρατίου κατὰ τοῦτο, δια-
φαίνεται χαρακτηριστικόν εἰς τὴν πρώτην καθαρῶς φιλολογικὴν
ἐργασίαν τῆς, εἰς τὸ μυθιστόρημα τῆς «Χειραφετημένης», ἥτις,
ἀφοῦ παρήλασεν εἰς τὰς στήλας τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυ-
ριῶν», ἐξεδόθη καὶ ἰδιαιτέρως ἤδη. Εἶνε δὲ τὸ ἔργον τοῦτο
ἡ πρώτη προσπάθεια τῆς δημοσιογράφου, ὅπως διαπλάσῃ τὴν
σκέψιν τῆς, ἔξω τοῦ προχείρου καὶ τοῦ ἐπικαίρου τῆς δημο-
σιογραφικῆς ταχυγραφίας, εἰς ὀργανικὸν τι σύνολον καὶ κτῆμα
ἔσαι, καὶ εἶνε τὸ γλυκοχάραγμα τῶν «Βιβλίων τῆς Αὐγῆς»,
τῶν ὁποίων τὴν διαδοχικὴν ἐμφάνισιν, ὡς ἐν κανονικῇ ἐξελί-
ξει, μᾶς ὑπόσχεται ἡ συγγραφεύς.

Ἡ «Χειραφετημένη» δὲν εἶναι κῆρυξ τις διαπρυσία καὶ
μάρτυς ἐξαλλος τῶν γυναικοφίλων ἰδεῶν, ὡς θὰ ὑπέθετε τις
παρασυρόμενος εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐκ τοῦ τίτλου. Ἐνθυμούμαι τὰ
ῥήματα ξένου γυναικοφίλου συγγραφέως· τ' ἀνέγνωσα ἄλ-
λοτε εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῶν Κυριῶν»· «Ἡ γυνὴ πρὶν γείνη
σύζυγος, ἐρωμένη καὶ μήτηρ, εἶνε ἐλευθέρᾳ, ὅπως τὴν ἔκαμεν
ἢ φύσις καὶ ὄχι ὡς τὴν θέλει νὰ εἶνε ὁ ἀνὴρ». Ἀπὸ τὴν κ.
Παρρέν προσδοκῶμεν νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν γενικὴν καὶ γενναίαν
ταύτην θέσιν, τὴν ὁποίαν πρόδηλον, ὅτι ἐκ βάθους καρδίας
καὶ διανοίας συμερίζεται, δι' ἐργασίας φιλολογικῆς ἐπὶ τῶν

κύκλων όλων της ενεργείας και της ζωής της γυναικός. Έν τῷ μεταξύ ἡ «Χειραφετημένη» της εἶναι ἡ πρώτη εὐγλωττος φωνὴ διακαρτυρήσεως κατὰ τῆς δουλείας τῆς γυναικός εἰς ὅ,τι ἐνέχη ὁ βίος αὐτῆς ἐν ταύτῃ στοιχειωδέστερον καὶ ἀναγκαιότερον, εἰς τὸ δικαίωμα τῆς ἐπὶ τῆς συζυγικῆς ἀγάπης. Ὁ μῦθος τῆς «Χειραφετημένης» ἀπλοῦς.

Ἡ Μαρία Μύρτου, νέα κόρη ἐξ Ἀθηνῶν, ζωγράφος, ἀποζῶσα ἐλευθέρα ἐκ τῆς τέχνης της ἐν Κωνσταντινουπόλει, μακρὰν παντὸς ψεύδους καὶ πάσης ἀηθικότητος, ἠγάπησε τὸν καλλίμορφον Φαναριώτην Κώστα Μεριδῶφ, εὐμορφον καὶ ἀφελῆ καὶ κοῦφον Ἀντίνοον ἀνηγαπήθη· νυμφεύονται κρυφά, διὰ τὸν φόβον τῶν γονέων τοῦ Κώστα, μετὰ τὴν πρόθεσιν νὰ δημοσιεύσωσι τὸν γάμον τῶν μόλις λειανθῆ καταλλῆλως τὸ ἔδαφος. Ἄλλ' ἡ ἥρωίς τῆς κ. Παρρὲν δὲν ἀνήλθεν ἀκόμη τὴν ὑπερτάτην βαθμίδα τῆς χειραφετήσεως, ὥστε νὰ διαβλέπη φωτεινότερον καὶ νὰ υπολογίῃ βαθύτερον, καὶ νὰ μὴ σταματᾷ τὸν τολμηρὸν ἐλευθερὸν δρόμον της εἰς βλέψεις καὶ εἰς κλίσεις ἀπατηλάς· εἶναι μὲν ἀπηλλαγμένη τῶν χυδαίων κινωτικῶν προλήψεων, ὅμως δουλεύει ἐτι εἰς τυφλὰ αἰσθηματικὰ ὀρμέμεντα· γυνὴ διὰ τοῦτο ἀληθοφανής, ἀλλὰ γυνὴ ὄχι τοῦ μέλλοντος ἐξ ὀλοκλήρου, ἀλλὰ κάπως ἀκόμη καὶ τοῦ παρελθόντος, ἔκαμε τὸν λογαριασμὸν της χωρὶς νὰ περιλάβῃ εἰς αὐτὸν τὴν κορυφότητα τοῦ σχεδὸν ἀχαρκτηριστοῦ συζύγου της, καὶ χωρὶς νὰ υποπέτυθη τὰς διαθέσεις καὶ τὰ μηχανεύματα τῶν συγγενῶν Μεριδῶφ, μητρὸς καὶ ἀδελφῶν, πιστῶν καὶ δεξιότατα ἀπεικονιζομένων ἀντιπροσώπων τῆς κενότητος, ἀνελευθερίας καὶ ποταπότητος τῆς γυναικός, ὅπως τὴν διέπλασαν καὶ ὅπως τὴν ἠνάγκασαν νὰ γείνη οἱ κοινωνικαὶ συνθήκαι, ἀπλὴν μηχανὴν ἀναπαραγωγῆς, καὶ σκευὸς ψεύδους, τὸσον εἰς τὰς τάξεις τῶν ἀπλοϊκῶν, ὅσον — καὶ πλείοτερον ἀκόμη — εἰς τοὺς κύκλους τοῦ ἀρχοντικοῦ καὶ τοὺς ἀνεπτυγμένους λεγομένους. Μόλις ἐπαναδύσει ἀρχαίαν τοῦ συμπάθειαν, ὠραίαν ἠδονοστάλακτον χήραν, ὁ χαϊδεμέιος σύζυγος τῆς χειραφετημένης καὶ ἐπαναπίπτει εἰς τὰ γοητευτικὰ δίκτυά της· τοσοῦτῳ μᾶλλον γοργῶς, καθόσον ἡ μὴ δημοσίευσις τῶν γάμων του μετὰ τῆς Μαρίας — φόρος καὶ οὗτος εἰς τὸ κοινωνικὸν ψεύδος — δὲν ἔθετε φραγμὸν τινὰ, καὶ διηκούλυε μεγάλως τὰς δουλοπλοκίας καὶ τὰς ἀνηθικότητας τῶν συγγενῶν Μεριδῶφ, καὶ τῶν ἐξ ἀγνοῦ ἔρωτος πρὸς τὸ κακολογεῖν καὶ τὸ κακοποιεῖν συνωμοτῶν, ἐναντίον τῆς ἐκλεκτῆς γυναικός καὶ τῆς ἱερᾶς εὐτυχίας της. Καὶ τρώγει ὁ Κώστας μετὰ τὴν χήραν τοὺς ἀνηγορευμένους καρπὸν, μετὰ εὐχαρίστησιν θὰ ἔτρωγε μόνος του τὸ πηγυρὸν του· καὶ ἤσθάνθη μὲν ζωηρὰν κάποιαν αἰσχύνην καὶ τύψιν, διότι δὲν ἦτο καὶ ὅλως ἀσυνείδητος τῆς ὑπεροχῆς τῆς συζύγου του· ἀλλὰ τοὺς νυγμοὺς τούτους ἐξεδουτέρωναν παρ' αὐτῷ ἡ πεποίθησις, τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὸν πρὸς τὸ πλαστικὸν του κάλλος ἔρωτα τῆς καλλιτέχνιδος γυναικός του, καὶ εἰς τὰς ἀπὸ αἰῶνων ἀδύσους τῆς γυναικείας παθητικότητος καὶ ὑποταγῆς εἰς τὰς ἰδιοτροπίας καὶ τὰ ἀμαρτήματα τοῦ ἀνδρός· τῆς γυναικός, ἐκδηλούσης τὴν δυσἀρεσκείαν της διὰ νευρικῶν μόνον καὶ ἀνισχυρῶν σπασμῶν παροδικῆς ἀντιστάσεως, ὅταν δὲν πληρῶνῃ μετὰ τὸν τόκον ἀπαρεγκλίτως τὴν συζυγικὴν ἀπιστίαν δι' ἄλλης τοιαύτης. Ἡ Μαρία Μήτρου, ἡ ἀπηλλαγμένη τῶν προλήψεων καὶ ὀργῶσα πρὸς τὴν ζωὴν

τῶν ἐκλεκτῶν καὶ τῶν βαθέων αἰσθημάτων, πρὸς τὴν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ ζωὴν, ἐν τούτοις ἀφελῶς ἐπίστευεν ὅτι εὔρε τὸ ἰδεῶδες της ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ Κώστα Μεριδῶφ ὡς συζύγου, καὶ παρέβαλλεν ἐν ἀρχῇ ἑαυτὴν πρὸς τὴν Σταχτοπούταν τοῦ παραμυθιοῦ καὶ τὸν ἀνδρὰ της πρὸς τὸ ἐπηγγελμένον βασιλόπουλον. Ἰσως εἰς τὸ ὅτι ἡ χειραφετημένη δὲν ἐχειραφετήθη ἐντελῶς ἀκόμη ἀπὸ μερικῆς ἀδυναμίας πρέπει ν' ἀποδώσωμεν καὶ τὴν κάποτε καὶ πότε ἐκδηλουμένην κλίσιν της πρὸς ἐπιδεικτικὴν ῥητορικὴν καὶ διδασκαλίαν, ἰδίᾳ εἰς τὴν μετὰ τοῦ ἀνδρός της ἀναστροφὴν, ὥστε ἡ διαβασμένη γυναικὴ ἡ ἔχουσα φορτωμένη τὴν μνήμην ἐκ τῆς ἀναγνώσεως βιβλίων νὰ κατισχύῃ τῆς καλλιτέχνιδος, τῆς ἐκδηλούσης τὰς ἐκ τῆς ζωῆς συγκινήσεις ὡς ἐξ αὐτομάτου σημαντικῶς καὶ πρωτοτύπως. Ἄλλὰ ταῦτα, διαλείψεις παροδικαί, πιθανῶς συντελοῦται εἰς τὴν θετικωτέραν παράστασιν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, τῆς ἀποτελουμένης ἐκ στοιχείων συγκρουομένων, δὲν ἰσχύουν νὰ ἐξασθενίσουν τὴν ὑπέροχον λογικότητα καὶ τὴν ἐνάργειαν τῆς εὐγενοῦς ταύτης προσωπικότητος.

Τὸ ἔντονον καὶ τὸ δραστικὸν τοῦ ἦθους τῆς Μαρίας καὶ ἡ διαφορὰ αὐτῆς ἀπὸ τῶν ἄλλων γυναικῶν, τῶν λιμαζόντων μοιρολατρικῶς μέσα εἰς τὴν δουλείαν, τὴν ὑποκρισίαν καὶ τὴν μικροπνηρίαν, ξεσπᾷ ραγδαίως μόλις αὕτη ἀντελήφθη, ὅτι τὸ λατρευτὸν της βασιλόπουλον, εἰς τὴν πρώτην συνάντησιν μετὰ τῆς τυχοῦτης σειρήνος, δὲν ἀντέσχε, καὶ ὠλισθήσε κατὰ τρόπον τὸσον χυδαῖον καὶ τὸσον συνήθη. Ἄν ἦτο ἄλλος τις, θὰ ἐξέλεγε δύο δρόμους· ἢ θὰ ἦκουε τὰς ὑπαγορεύσεις παθητικῆς ὀλως καὶ μελοδραματικῆς ἀπελπισίας, ἢ θὰ μετέβαλλε τὸν βίον της εἰς στάδιον ἀπαύστου γρόνιας καὶ ἐριδος, εἰς ἐργοστάσιον ποταπῶν ἐπινοήσεων καὶ γοητευμάτων καὶ ἀντεκδικήσεων κατὰ τοῦ συζύγου. Ἄλλ' ἡ Μαρία Μύρτου ἐγκαταλείπει τὸν ἀπιστον μετὰ φιλοσοφικῆς ὄντως ἐγκαρτερήσεως καὶ ἡρεμίας, ἥτις ὅσον καὶ ἂν ἀσθενῶς ἀποκρύπτῃ τὴν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας της λαίλαπα, δὲν στερεῖται τραγικῆς τινος ἀπλότητος, ἀνυφουμένης μέχρι τῆς θυσίας.

«Ἡξέυρε νὰ θέλῃ».
Τὸ πλούσιον τάλαντον τῆς δημοσιογράφου ἐβοήθησε τὴν μυθιστοριογράφου. Τὸ πρῶτον τοῦτο ἔργον της δὲν χαρακτηρίζει ἡ νεανικὴ ἔξαρσις καὶ ἡ πρὸς λυρικὴν τινὰ ἀκαιρον αἰσθηματολογίαν τάσις τοῦ πρωτοπείρου, ἀλλ' ἡ σοβαρὰ προσπάθεια πρὸς ἐνσάρκωσιν καὶ ζῶντα ἢ ἀναπαράστασιν αἰσθημάτων καὶ πεποιθήσεων ἀπὸ κόσμον γινώσκον καὶ ἐξηρουνμένον, μέσα εἰς τὸν ὅποιον ἀνέτως καὶ ὡς δέσποινα ἡ συγγραφεὺς διακίβηται. Ἡ συγγραφεὺς, πεζογράφος καὶ πολεμιστρια, τὴν τέχνην ἐκλέγουσα ὡς ὄργανον κοινωνικῆς ἐνεργείας καὶ ἐπιδράσεως, ὄχι δὲ ὡς αὐτάρκη κόσμον ὑψηλῆς τινος τοῦ ἰδεώδους ὠραίου ὄνειροπολήσεως, ἠθικολόγος, φιλοδοξοῦσα νὰ πείσῃ καὶ οὐχὶ ρεμβάστρια σκοποῦσα νὰ ἐκπλήξῃ, χαίρων βλέπω ὅτι συνεισφέρει γενναίως πρὸς καλλιέργειαν καὶ παρ' ἡμῖν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ κοινωνικοῦ διηγήματος, ὅπερ ἐμφυσᾷ τὴν πνοὴν τῆς τέχνης εἰς θέσεις κοινωνικῆς σπουδαιότητος καὶ ἀμύνεται ὑπὲρ ζητημάτων καὶ ἰδεῶν κοινωνικῆς τάξεως, τελειοῦν τὸ ἔργον τῆς ὑψηλῆς δημοσιογραφίας. Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ λόγου μεγάλως καὶ ἤδη θερα-

πύεται εἰς τὴν νοοῦσαν Εὐρώπην, ὅπου συγγραφεὶς περιτράνοι ὤψασαν τοῦτο εἰς ἐπίζηλον περιωπὴν, παρὰ τὸ ποιητικὸν καὶ τὸ ρεαλιστικὸν καὶ τὸ τῆς ψυχολογικῆς ἀναλύσεως καὶ τὸ ἱστορικὸν διήγημα. Μόνον ὅτι εἰς τινὰ μέρη τῆς «Χειραφετημένης» ἡ δημοσιογραφικὴ αὐτοσχεδίασις καὶ ταχυγραφία φαίνεται ὡς ζητούσα πῶς νὰ ἐκτοπίσῃ τὸν ἐπιμελῆ χρωματισμὸν καὶ τὸ εὐπλαστον τοῦ τεχνικοῦ λόγου, τοῦ φεύγοντος τὴν περὶ τὴν ἔκφρασιν ἀτονίαν καὶ ἀπορίαν. Ἄλλὰ τὰ ψεγάδια ταῦτα ἀκίνδυνα καθιστᾷ ἢ ἐν τῷ συνόλῳ στερεὰ καὶ ἀλάθευτος πορεία τοῦ ἔργου πρὸς τέρμα αἴσιον. Κατὰ γενικὸν δὲ κανόνα, ἡ γλῶσσα τῆς «Χειραφετημένης» (ἀφοῦ ἡ συγγραφεὺς αὐτῆς ἐν τῷ πρακτικῷ της πνεύματι δὲν φαίνεται διατεθειμένη νὰ μεταχειρισθῇ εἰς τὰ φιλολογικὰ της ἔργα τὴν γενναίαν καὶ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν γλῶσσαν, τὴν δημοτικὴν, ἀπηλλαγμένην παντὸς δασκαλισμοῦ καὶ παντὸς ἀκαθάρτου καθαρευουσισμοῦ) ἡ γλῶσσα τῆς «Χειραφετημένης», ἀνέτως χρησιμοποιοῦσα ἐδῶ κ' ἐκεῖ τοὺς ζωντανοὺς τύπους καὶ τὰς ἐκφράσεις τῆς λαϊκῆς γλώσσης, καὶ μὴ ἀποστέρουσα καὶ ξένων ὄλως ὄρων χρῆσιν, ὅπου ἡ ἀνάγκη τὸ καλεῖ, ἀξίζει νὰ δεχθῇ συγχαρητήρια, θὰ τὴν συνίστων δ' εἰς τὸν πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων Σύλλογον.

Λυποῦμαι, διότι ὁ χῶρος, τὸν ὅποιον διαθέτω εἰς τὰς στήλας ταύτας, δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ προβῶ ἀπὸ τῶν καθολικωτέρων τούτων εἰς τὰ μερικώτερα καὶ νὰ ὑποδείξω ἀγαστὰς τινὰς λεπτομερείας τοῦ μυθιστορήματος· νὰ σημειώσω, ὅτι ἡ σκηνὴ αὐτοῦ ὑπόκειται εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ὅτι ἡ ῥοῦσις μετὰ τὰ ὠραῖα τοπεῖα της καὶ ἡ ἱστορία μετὰ τὰ σεπτὰ μνημεῖά της συνεχῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς διαποικίλλουσι τὰς σελίδας του· ὅτι πρόσωπά τινὰ καὶ πράγματα, ὡς ὅλα τὰ κινούμενα ἐν τῷ οἴκῳ Μεριδῶφ, ἀπὸ τοῦ beaux vieux σιὸρ Γιωργάκη μέχρι τῆς ὑπηρετρίας, ἐξωγραφίσθησαν μετ' ἀγαστῆς φυσικότητος καὶ καθαρότητος· ὅτι σκηναὶ τινες τῆς γυναικείας πολυπραγμοσύνης καὶ κουτσομπολιᾶς χαράσσονται ἀληθμόνητοι εἰς τὸ πνεῦμα· καὶ τέλος ὅτι δύο· τρία μέρη τοῦ ἔργου, ὡς τὸ κεφάλαιον ὅπου ἐπισκέπτεται ἡ πενθερὰ Μεριδῶφ τὴν νύμφην της, καὶ τὸ ἄλλο ὅπου ἡ νύμφη μεταβαίνει εἰς τὴν οἰκίαν τῆς πενθερᾶς της διὰ νὰ ζωγραφίσῃ τὴν γαργιάν, διακρίνει μεγάλη τις ἀνεξίτηλος σφραγίς.

Κωστής Παλαμᾶς

Η ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ XIX ΑΙΩΝΑ

5'

Ἐπάρχουν τὸσον πολλοὶ τρόποι καλῆς συνομιλίας, ὥστε θὰ ἀπητοῦντο τόμοι ὀλοκλήρου διὰ νὰ περιγράψῃ τις τοὺς διαφόρους τρόπους καὶ τὰ διάφορα πνεύματα, τὰ ὅποια διεκρίθησαν εἰς τὴν γραπτὴν ἢ προφορικὴν ὁμιλίαν. Ἐκ τῆς ποιικιλίας αὐτῆς θὰ συνεπείρανέ τις, ὅτι ἡ ὁμιλία εἶναι πρᾶγμα τὸσον περιττὸν καὶ τὸσον ἀναγκαῖον συγχρόνως, ὥστε ἄλλοι μὲν δὲν λέγουν πάντοτε ὅ,τι εἰξεύρουν, καὶ ἄλλοι δὲν εἰξεύρουν πάντοτε ὅ,τι λέγουν· ὅτι ἡ ἰδιοφυΐα τοῦ καλῶς λέγειν ἐξαρτᾶται πάντοτε εἰς τὸ νὰ ἐκφράζεται τις κατὰ διάφορον τρόπον ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ νὰ τὸ λέγῃ μετὰ τρόπον, ὥστε νὰ ἀρέσῃ εἰς ὅλους. Ἄλλὰ εἰς τοὺς μὲν τὸ πνεῦμα ἔχει τὴν πηγὴν του εἰς τὸν ἐγκέφαλον, εἰς τοὺς δὲ εἰς τὴν καρ-

δίαν, εἰς ἄλλους εἰς τὴν κελὴν ἀνατροφὴν καὶ εἰς ἄλλους εἰς τὴν μνήμην. Οὗτοι σὰς σκλαβώνουν μετὰ τὴν κλωτύνη των, οἱ ἄλλοι ἂν καὶ πνευματώδεις σὰς ἀπομακρύνουν μετὰ τὰς πικρὰς φράσεις των. Ἐπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι μετὰ μιᾶς ὄρας συνομιλίαν κάμνουν τὸν συνομιλητὴν των μελαγχολικὸν δι' ὅλην τὴν ἡμέραν. Ἄλλοι διακρίνονται εἰς τοὺς μονολόγους, ἄλλοι εἰς τὸ διήγημα. Ἄλλοι εὐχαριστοῦν διότι δίδουν ἰδέαν ἐγκυκλοπαιδικῷ λεξικοῦ, τὸ ὅποιον εἶναι ὡς νὰ φιλομετρᾷ τις. Εἰς οἰκνότητι λέξιν ἢ ὄνομα σὰς πρέχουν ἀμέσως συμπληρώσεις ἀσφλεῖς. Ἄλλοι θριαμβεύουν διὰ τοῦ ἀπροόπτου, ρίπτοντες τοὺς λόγους των ὡς τύχη ἐκ τοῦ προχείρου, ἀλλ' αὐταὶ κατὰ παράδοξον ἀρμονικὸν συνδυασμὸν σπινθηροβολοῦν ὡς πυροτεχνήματα. Εἶδον ὁμιλητάς, οἱ ὅποιοι εἰσῆρχοντο εἰς τὴν ὁμιλίαν, ὡς ὁ Buffon εἰς τὸ γραφεῖόν του, μετὰ τὰ ἐκ τριχάπτου περιχειρίά του, μετὰ τὴν ἐπίστημον στολήν του τῆς Δύλης. Ἄλλοι ρίπτονται εἰς τὴν ὁμιλίαν ἀφελῶς, εἰλικρινῶς, ἔτοιμοι νὰ τὴν ἀκολουθήσουν εἰς ὅλους τοὺς μεάνδρους της ἐξ ἴσου εἰς τὰ βαθύτερα ὡς καὶ εἰς ἀπλούστερα ζητήματα. Ἄλλοι πάλιν μιμοῦνται τὸν de Maistre, ὁ ὅποιος ἀπεκοιμᾶτο εὐθὺς ὡς ἔπαυε νὰ ὁμιλῇ.

Μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς εὐφυΐας, τῆς ἀβρότητος καὶ τοῦ ἐπιχαρίτου πνεύματος τοῦ XIX αἰῶνος, πρέπει νὰ κατατάξωμεν: τὸν κόμητα d'Estournel, τὸν κόμητα Weyer de Mérode, τοὺς κ. κ. Stéphan Liégeois, τὸν Lavoix, τὸν Alfred Mézières, τὴν da Marie Abbaticci, τὴν ὑποκόμησσαν de Jauzé, τὸ γένος Choiseul, τὴν κόμησσαν de Vegni-d'Ardouze, τὰς κ. Deuisane, Cartier, Louise, Buloz.

Ἐρχεται ἔπειτα ἡ τέχνη τῶν φιλοφρονήσεων εἰς τὴν ὁμιλίαν, ἡ τέχνη τοῦ νὰ γίνεταί τις ἀρεστός, χωρὶς νὰ θυσιάσῃ οὔτε ἐν ἄτομον ἐκ τῆς ἀξιοπρεπείας του νὰ ἐπνορηθῇ διὰ μιᾶς καλῆς λέξεως μίαν παρενόησιν, νὰ προσδίδῃ εἰς ἔπικινόν τινὰ ὅσον καὶ ἂν εἶναι ὑπερβολικὸς μορφήν ἀληθείας.

Τὸ χρυσοῦν βιβλίον τῆς κομῆσσης Diane εἶναι ἀκόμη ἐν εἶδος πνευματώδους ὁμιλίας. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν συνηθρίζοντο εἰς τὴν αἴθυσάν της τὰ εὐφύεστερα πνεύματα τῆς ἐποχῆς. Ἐπαιζαν τὰ χαρτάκια μετὰ τὰς ἐρωτήσεις καὶ ὅλοι ἐκείνοι οἱ πνευματώδεις ἄνθρωποι ἀπῆντων εἰς τὰς ἐρωτήσεις ὅπως καλλίτερον ἠδύναντο. Ἡ κόμησσα ἐσύναζε καὶ ἐφύλαττε τὰς καλλιτέρας σημειώσεις, ἐξ ὧν κατήρτισεν ἕνα πολὺ περιεργον τόμον, τοῦ ὁποίου μέγα μέρος κατέχουν ἰδικαί της σκέψεις. Περὶ τὰ ἐβδομηῆντα πρόσωπα συνεκόμισαν οὕτω εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ τὸ ἄθος τῶν σκέψεων των.

- Ἴδου μερικαὶ σελίδες:
- «Ὁ ποιητὴς σας; — Ἡ ἐλπίς.
- »Ὁ ζωγράφος σας; — Ἡ ἀνάμνησις.
- »Θὰ ἠθέλετε νὰ εἶχετε πτερά; — Ναί, διὰ νὰ ἐπιστρέψω.
- »Πόσον διαρκεῖ ἡ νεότης. — Ὁ καθείς πιστεύει ὅτι θὰ παραταθῇ ἀκόμη καὶ τὸ προσεχὲς ἔτος.
- »Τί εἶναι τὰ ταξείδια; Εἶναι νὰ ἀγῆν τις τὰ πρόσωπα διὰ τὰ πράγματα.
- »Ποῖα εἶναι ἡ ἀξία ἐκείνων ποῦ δὲν ἔχουν ἀξίαν; — Νὰ χρησιμεύουν ὡς σύγκρισις.
- »Τί βλέπει ἡ γυνὴ εἰς τὴν καθρέπτῃ της; — Ὅ,τι θὰ ἠθελε νὰ εἶναι.

»Είς τι σκέπτεται τις όταν λέγει τιές;—Είς τους άλλους όταν κακολογή, εις εαυτόν όταν επαινῇ.

»Τι σκοπεῖ οὐ κακοί;—Τὴν πτέρναν τοῦ Ἀχιλλέως τῶν ἄλλων.

»Ποῦ εἶναι ἡ εὐχαριστήσις;—Ὁπου τὴν θέτει ὁ καθείς.

»Είς τι οὐρεοπολοῦν αἱ νεάνιδες;—Πάντοτε εἰς τὸν εαυτόν των.

»Εἰς ποίαν ἡλικίαν εἶναι τις γέρον;—Ποτὲ εἰς τὴν ἡλικίαν ὅπου ἔχει ὁ καθείς.

»Ποῖον εἶναι τὸ πλέον εὐάρεστον πρόσωπον;—Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μὲ πείθει ὅτι εἶμαι ἐγώ.

»Ποῖος ἔχει πάντοτε ἄδικον;—Οἱ ἄλλοι.

»Τι τὰ λέγει τις εἰς ὄσους τοῦ λέγου ἀνοησίας κατὰ τρόπον εὐάρεστον;—Δὲν ἐπερίμενα ὀλιγώτερον ἀπὸ ὑμᾶς.

»Εἰς ποῖον θέλετε νὰ ὁμοιάσετε;—Εἰς τὸ ἰδεώδες μου.

»Τι εἶναι συρμός;—Ἡ τέχνη νὰ κάμῃ τις τὰ φοροῦν ὅλοι ὅτι πηγαίνει μόνον εἰς μερικούς. Τὸ καταφύγιον ἐκεῖνων ὅπου δὲν ἔχουν γοῦστο.

»Ποῦ φωλεύει ὁ ἔρω;—Εἰς τὴν χαμπούραν τοῦ καθενός.

»Πότεν ἔρχεται ἡ μεταμέλεια;—Ἀπὸ μιαν ἀνάμνησιν ἢ μιαν ἐλπίδα.

»Εἰς τί ὀφείλεται ἡ ἀνεκτικότης;—Ἡ ἀνεκτικότης εἶναι ἡ γενναϊότης τῆς ἀδυναμίας.

»Τι εἶναι δεῖμα;—Εἶναι ὁ ἐγωϊσμός ἐν ἀμφιβολίᾳ.

»Τι εἶναι ὁ ποιητής;—Ὁ διατυπῶν τὰ δειρά μου.

»Τι εἶναι ἡ φιλοσοφία;—Ἡ τέχνη τοῦ νὰ ὑπογέρη τις τὰς ἀτυχίας τῶν ἄλλων.

Μεταξὺ τῶν μεγάλων οἰκειῶν τῆς φιλοξένου ταύτης οἰκίας ἀριθμοῦνται: Ὁ κόμης Vaudal, ὁ διακεκριμένος ἱστορικός, καὶ Ἀκαδημαϊκός. Ὁ Paul Deschanel, πρόεδρος τῆς Βουλῆς. Ὁ Jean Aicard ποιητής καὶ μυθιστοριογράφος, ὅστις ἔγραψεν ἐν θαυμασίῳ βιβλίῳ ἐπὶ τῆς Ψυχῆς τῶν Παιδῶν. Ὁ δόκτωρ Cazalis, ποιητής, φιλόσοφος καὶ ἡ κ. Cazalis. Ἡ δις Ἑλένη Βακαρέσκου, ἡ ὁποία ὅταν ἀπήγγελλε τὰ ποιήματά της προσέδιδεν εἰς αὐτὰ χροιάν ἐξωτικὴν καὶ ἦτις κατήγαγε θρίαμβον μὲ τὸν Ραφφόν τῆς τῆς Δαμποβίτας. Mary Sumner ἡ διάσημος ἀγορήτρια. Ὁ κ. καὶ ἡ κ. Dieulafoy καὶ ἄλλοι. Ὁλόκληρος ἐπὶ τέλους πλειὰς ὀμιλητῶν καὶ ἀξιεστάτων γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι εἶχαν τὴν τέχνην τοῦ πνεύματός των καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ κάλλους των. Δύναται τις νὰ φαντασθῇ τί ἦτο ἡ ὀμιλία μὲ τοιοῦτους συντρόφους: θαυμασία ἀπόλαυσις τοῦ πνεύματος, τὸ πλέον βαλσαμικὸν τῆς καρδιᾶς καὶ τῆς ψυχῆς.

Βικτώρια δὲ Βλάττ

ΛΕΞΙΚΟΝ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΤΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΣΤΕΡΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ I.

»**Ἀγριππία.** Μήτηρ τοῦ Νέρωνος, θυγάτηρ τῆς Ἀγριππίνης. ἐκληρονόμησε παρ' αὐτῆς τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ φιλοδοξίαν της, ὅχι ὅμως καὶ τὰς ἀρετάς της. Ἐγεννήθη εἰς πόλιν τινα τῶν Οὐβίων, τὴν σήμερον Κολωνίαν, ἀλλὰ τότε ὀνομαζομένην Κολωνίαν Ἀγριππίναν. Ὑπανδρεύθη τὸ πρῶτον τὸν Δομήτιον Ἐνόβαρδον, ἐξ οὗ ἀπέκτησε τὸν Νέρωνα, κατόπιν αὐτοκράτορα τῆς Ρώμης. Βραδύτερον ἦλθεν εἰς δεύτερον γάμον μὲ τὸν Κρίσπην Πασιένον, ρήτορα, ὅστις ἐγένε-

το δις ὑπατος. Μετὰ τὸν θάνατον καὶ τοῦ δευτέρου συζύγου της ἡ φιλοδοξία της τὴν ὤθησε πρὸς τὸν θεῖον της Κλαύδιον, αὐτοκράτορα τῆς Ρώμης. Ἦτο ἀκόμη ὠραιότατη καὶ πολὺ πονηρά. Τὸν ἐπεσκέπτετο συχνότατα, τὸν ἔκαμε νὰ συμμερισθῇ τὸν ἔρωτά της, ὅστις κατέληξεν εἰς γάμον, κατόπιν εἰδικοῦ νόμου ψηφισθέντος παρὰ τῆς γερουσίας, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐπετρέπετο εἰς τὸν αὐτοκράτορα νὰ νυμφευθῇ τὴν ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἵματος ἀνεψιάν του.

Εὐθύς ὡς ἀνήλθεν, ἡ Ἀγριππία εἰς τὸν θρόνον ἐσκέφθη νὰ θέτῃ ἀμέσως εἰς ἐφαρμογὴν τὸ σχέδιόν της, ἐξασφαλίζουσα τὸν ἴδιον θρόνον εἰς τὸν υἱὸν της Νέρωνα. Τὸ πρῶτον ἐπαρουσίαζε δυσκολίας, διότι ὁ Κλαύδιος εἶχεν υἱὸν ἐκ πρώτου γάμου, εἰς ὃν ἀνῆκε τὸ στέμμα. Ὁ Ρακίνας εἰς τὴν ὠραίαν τραγωδίαν του θέτει εἰς τὸ στόμα τῆς Ἀγριππίας τοὺς λόγους, δι' ὧν ἀποδεικνύεται πῶς ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ της, οἱ ὅποιοι ἄλλως τε εἶναι σύμφωνα μὲ τὴν ἱστορίαν.

Ἴδου περίπου πῶς ἐκθέτει ἡ Ἀγριππία εἰς τὸν υἱὸν της Νέρωνα τὴν ἱστορίαν τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναρρήσεώς του ἐν τῇ τραγωδίᾳ τοῦ Ρακίνα:

«Νόμος ἐπιεικῆς καὶ ἐλάχιστα αὐστηρὸς
ἔκαμε τὸν Κλαύδιον σύζυγόν μου καὶ τὴν Ρώμην ὑποχείριόν μου.

»Ἦτο πολὺ τοῦτο δι' ἐμὲ καὶ τίποτε δι' ἐσέ.

»Σὲ ἔφερα εἰς τὸν οἶκόν μου ἀμέσως

»καὶ σοῦ ἔδωκα τὴν θυγατέρα μου σύζυγον.

»Ὁ Σιλανός, ὅστις τὴν ἡγάπα, εὐρέθη αἴφνης μόνος

»καὶ μὲ τὸ αἶμά μου ἐσφράγισε τὴν ἀτυχῆ ἐκείνην ἡμέραν.

»Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν ἦτο τίποτε· καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀξίῃς βέβαια,

»Ὅπως ὁ Κλαύδιος προτιμήτῃ ἀπὸ τὸν υἱὸν μου σὲ τὸν γαμβρόν μου.

»Τοῦ ἀπελευθέρου Πάλλαδος ἐπεκαλέσθη τὴν συνδρομὴν

»καὶ ὁ Κλαύδιος πεισθεὶς εἰς τοὺς λόγους σου σὲ ἀνεκέρυξε διάδοχόν μου.

»Σὲ ὠνόμασε Νέρωνα καὶ εἰς τὸ ὑπέρτατον ἀξίωμα

»ἠθέλησε νὰ σὲ κάμῃ μέτοχον πρὸ τῆς ὀριστείας ὥρας.

»Τότε ὁ κόσμος ἐνθυμούμενος τὸ παρελθόν,

»ἐνόησε τὸν σκοπὸν τοῦ σχεδίου μου.

»Ἡ δὲ ἐκδηλωθεῖσα δυσμένεια κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Βριτανίου

»ἐξήγειρε τὴν μῆνιν τῶν φίλων τοῦ πατρός σου.

»Αἱ ὑποσχέσεις μου ἐθάμβωσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν μὲν

»καὶ ἡ ἐξορία μὲ ἀπήλαξεν ἀπὸ τοὺς πλέον ὀχληρούς.

»καὶ αὐτὸς ὁ Κλαύδιος βαρυνθεὶς τὰ αἰώνια παράπονά μου

»Ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τὸν υἱὸν μου ὅλους ὄσους ὁ ζήλος

»προώριζεν, ἵνα ἀκολουθήσουν τὴν τύχην τοῦ υἱοῦ σου

»καὶ οἱ ὅποιοι ἠδύναντο ἀκόμη νὰ τοῦ ἀνοίξουν τὸν δρόμον τοῦ θρόνου.

»Ἐκάμα καὶ τι πλέον· ἐξέλεξα ἐκ τῆς ἀκολουθίας μου

»ἐκεῖνους, εἰς οὓς ἤθελα νὰ ἀνατεθῇ ἡ φύλαξις σου,

»Ἐφρόντισα νὰ διορισθῆς, δι' ἐκλογῆς ἐπιβληθείσης

»μεταξὺ τῶν διοικητῶν, οὓς ἡ Ρώμη ἐτίμα διὰ τῆς ψήφου της.

»Ἐκώφευσα εἰς τὰς μηχανορραφίας καὶ ἐπίστευσα εἰς τὴν φήμην.

»Ἐκάλεσα ἐκ τῆς ἐξορίας, ἀπέσυρα ἐκ τοῦ στρατοῦ

»καὶ αὐτὸν τὸν Σενέκαν καὶ αὐτὸν τὸν Βούρον...

»Κ' ἐν ταύτῃ ἀντλοῦσα ἀπὸ τοῦ Κλαυδίου τὸν πλοῦτον,

»Ἐσκόρπιζα ὑπὸ τὸ ὄνομά σου γενναῖα δῶρα·

»τὰ θεάτρα, αἱ δωρεαί, ἀκατανίκητα δελεάσματα

»σοῦ ἐκέρδιζαν τὰς καρδίας τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ στρατοῦ,

»ὅστις ἀφηνιζόμενος εἰς τὰ αἰσθήματα παλαιᾶς στοργῆς

»Ἠγάπα εἰς τὸ πρόσωπόν σου, Γερμανικὸν τὸν πατέρα μου.

»Ἄλλ' ὅμως ὁ Κλαύδιος ἔκλινε πρὸς τὸ γῆρας,

»οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐπὶ πολὺ ἀμβλυοῦντες, ἠνοίχθησαν τέλος,

»ἀνεγνώρισε τὸ λάθος του. Κατελιημμένος ὑπὸ φόβου,

»Ἀφῆκε νὰ τοῦ διαφύγουν παράπονά διὰ τὸν υἱὸν του,

»καὶ ἠθέλησεν, ἀλλὰ πολὺ ἀργά, νὰ καλέσῃ τοὺς φίλους του.

»Ἡ φρουρά του, ἡ Αὐλή του, ὁ ὕπνος του, ἦτο εἰς τὴν διά-

»θεσίμ μου,

»καὶ τὸν ἀφῆκα νὰ ἐξαντλήσῃ τὴν στοργὴν του ἄνευ ἀπο-

»τελέσματος,

»Κυρία ἐγὼ μόνη καὶ τῶν τελευταίων στεναγμῶν του.

»Αἱ φροντίδες μου κατὰ τὸ φαινόμενον, μετριάζουσαι τὸν

»πόνον σου,

»τοῦ ἀπέκρυψαν, κατὰ τὸν θάνατόν του τὰ δάκρυα τοῦ

»υἱοῦ σου.

»Ἀπέθανε. Μυρίαί φῆμαι διαδίδονται πρὸς ὄνειδός μου.

»Ἡμπόδια τὴν εἶδῃσιν τοῦ πολὺ αἰφνιδίου θανάτου σου,

»καὶ ἐνῶ ὁ Βούρος μετέβαινε κρυφίως

»νὰ ἀπατήσῃ τὸν ὄρκον τοῦ στρατοῦ ἐν ὀνόματί σου

»καὶ σὺ διηυθύνεσο εἰς τὸ στρατόπεδον ὑπὸ τὴν προστα-

»σίαν μου,

»εἰς τοὺς βωμοὺς τῆς Ρώμης ἔκαμαν τὰ θυσιαστήρια.

»καὶ ὑπὸ τὰς ἀπατηλὰς διαταγὰς μου, ὁ λαὸς ἐξημμένος,

»προσῆχευτο διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ νεκροῦ ἤδη ἠγεμόνος.

»Τέλος ὄταν, πλήρης ἡ ὑποταγὴ τῶν λεγεῶνων

»ἐνίσχυσε τὴν δύναμιν τοῦ κράτους σου,

»εἶδαν τὸν Κλαύδιον καὶ ὁ λαὸς ἐκπληκτος διὰ τὴν τύ-

»χην σου,

»ἔμαθε συγχρόνως τὸν θάνατόν σου καὶ τὴν ἀνακήρυξίν σου».

Δύναται νὰ προσθήσῃ τις εἰς ταῦτα, ὅτι ἡ Ἀγριππία, διὰ τὴν ἐξασφαλίτην πλήρη τὴν προστασίαν τοῦ Πάλλαδος, ὅστις ἦτο πανίσχυρος παρὰ τῷ Κλαυδίῳ, παρεδόθη ἀσυστόλως εἰς τὸν ἀγενῆ τοῦτον δούλον. Εἶναι ἐπίσης σχεδὸν βέβαιον ὅτι αὐτὴ ἡ ἴδια ἐδηλητηρίασε τὸν αὐτοκράτορα Κλαύδιον. Ἐξετέλεσεν ὅλα τὰ ἐγκλήματα πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς φιλοδοξίας της καὶ ἀπὸ στοργὴν πρὸς τὸν υἱὸν της. Συμβουλευθεῖσα τοὺς θεοὺς διὰ τὴν τύχην της, ἔμαθε παρ' αὐτῶν, ὅτι ὁ υἱὸς της θὰ τὴν ἐθανάτωνε. «Ἄς μὲ θανατώσῃ ἀπήνητησεν, ἀλλ' ἄς βασιλεύσῃ.»

Ὁ Νέρων κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας του ἐσέβετο πολὺ τὴν μητέρα του. Ἡ Ἀγριππία ἐβασίλευεν ἐν ὀνόματί του, καθὼς ἄλλως τε εἶχεν ὀνειροπολήσει, ἐξασφαλίζουσα τὸν θρόνον ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἄλλ' ὅταν ἤρχισε νὰ ἐνοχλῇ καὶ παρεμποδίζῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπιθυμιῶν του, ὁ Νέρων τότε τῆς ἔδωκε νὰ ἐνοήσῃ ὅτι ἦτο κύριος. Ἡ Ἀγριππία ἐφρόντιζε νὰ τοῦ προμηθεύῃ τὰς ὠραιότερας δούλας ἐκ τῆς Ἀσίας, ὑπὸ φόβου μὴ συνδεθῇ μετὰ διακεκριμένης τινὸς Ρωμαίας, τῆς ὁποίας ἡ ἐπίδρασις ἠδύνατο νὰ ἐπισκιάσῃ τὴν ἰδικὴν της. Ἄλλ' ὁ Νέρων ἀηδιάσας τὰς ἀρκνεὶς καὶ ἀσήμους γυναῖκας,

ἠγάπησε τὴν Ποπίαν, σύζυγον τοῦ Ὁθωνος, τὴν ὁποίαν μάλιστα ἀπεφάσισε νὰ νυμφευθῇ, ἀφοῦ ἐδίωξε τὴν Ὀκταβίαν, δι' ἣν πάντοτε ὑπῆρξεν ἀδιάφορος.

Ἡ Ἀγριππία προεἶδεν, ὅτι ἐὰν ἡ Ποπία ἐγένετο ποτε αὐτοκράτειρα θὰ ἐβασίλευεν εἰς τὴν Ρώμην, ὅπως καὶ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Νέρωνος ἔκαμε λοιπὸν ὅ,τι ἠδύνατο διὰ νὰ ἀπομακρύνῃ τοῦ θρόνου τὴν ἐπικίνδυνον ταύτην ἀντίπαλον. Ἄλλ' ὁ Νέρων ὠργισμένος διὰ τὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα ἡ μητέρα του παρενέβαλεν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας του, ἀπεφάσισε νὰ ἀπαλλαγῇ αὐτῆς καὶ ἐγνώρισε τὴν ἀπόφασίν του εἰς τὸν Τιγελίνον, ἀνακτὸν κόλακκα, ὅστις ἔχαιρεν ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνην του.

Ὁ Τιγελίνος ἐπεδοκίμασε τὴν ἀπόφασιν τοῦ κυρίου του, καὶ τοῦ ἐπαρουσίασε τὸν ἀντιναύαρχον Ἀνισέτ, ἀνθρώπον ἐξ ἴσου διεφθαρμένον, ὅστις προτεφέρθη νὰ ἐκτελέσῃ τὴν μητροκτονίαν ταύτην. Ἐπρότεινε νὰ προετοιμάσῃ τριήρη, τῆς ὁποίας ἡ πρύμνη θὰ ἦτο μετὰ τοῦ λοιποῦ σώματος τοῦ πλοίου κατὰ τοιοῦτον τρόπον διεσκευασμένη, ὥστε εὐθύς ὡς θὰ ἐπιέζετο ἐλατήριόν τι ὁ ὑπὸ τὴν πρύμνην αὐτοκρατορικός θαλαμίσκος θὰ κατέρρεε καὶ θὰ ἐβυθίζετο μὲ ὅλην τὴν πρύμνην εἰς τὴν θάλασσαν, συμπαρασύρων καὶ τὸ σῶμα τῆς Ἀγριππίας· εἰς τρόπον ὥστε ὁ θάνατος τῆς Ἀγριππίας θὰ ἐχαρᾶ κτηρίζετο ὡς τυχαίος.

Ὁ Νέρων ἐπεδοκίμασε τὸ σχέδιον τοῦτο καὶ ἔδωκε διαταγὰς, ὅπως παρασκευασθῇ τάχιιστα ἡ τριήρης αὕτη. Ὅμως ἐπροσποιήθη τόσον ἐνώπιον τῆς Ἀγριππίας, πρὸς τὴν ὁποίαν ἐφαίνετο ὅτι ἀνέκτα ὅλην τὴν παλαιὰν στοργὴν, ὥστε αὕτη οὐδὲν ὑποπτευθεῖσα ἀπὸ τὰ τεκταινόμενα. Ἡ τριήρης ἠτοιμάσθη, διακοσμηθεῖσα μεγαλοπρεπῶς καὶ προσεδέθη εἰς μίαν παραθαλάσσιον ἐξοχίαν ἐπαυλιν τοῦ Νέρωνος. Οὗτος μετέβη ἀμέσως εἰς τὴν ἐπαυλιν ταύτην, ἵνα διέλθῃ ἐκεῖ τὰς πέντε ἡμέρας τῶν ἑορτῶν τῆς μητρὸς τῶν θεῶν καὶ ἔγραψεν ἐκεῖθεν ἐπιστολὰς πρὸς τὴν μητέρα του, προτκαλῶν αὐτὴν νὰ μεταβῇ καὶ λάβῃ μέρος εἰς τὰς ἑορτάς.

Ἡ Ἀγριππία ἀπατηθεῖσα ἀπὸ τὰς περιποιήσεις τοῦ υἱοῦ της ἀνεχώρησε διὰ τὴν ἐπαυλιν. Οὗτος τὴν ὑπέδεξε μὲ ἐνδείξεις σεβασμοῦ καὶ στοργῆς, τῆς ὠμίλησε μὲ ψυχικὰς διαχύσεις, τῆς ἀπένευσε μεταξὺ ἄλλων τιμῶν καὶ τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὴν τράπεζαν. Τὸ γεῦμα παρετάθη μέχρι τῆς νυκτός, ὅποταν ἡ Ἀγριππία ἀποσυρομένη ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ὑπάγῃ νὰ κοιμηθῇ εἰς τὴν ἐπαυλιν της τοῦ Βαγῆς, ἀπέχουσαν τῆς ἐπαύλεως τοῦ Νέρωνος δύο μόλις μίλια. Ἦτο πανσέληνος καὶ ἡ νύξ ἦτο φωτεινοτάτη. Τοῦτο συνετέλεσεν, ὅπως δεχθῇ τὴν πρότασιν τοῦ υἱοῦ της νὰ μεταβῇ διὰ θαλάσσης εἰς τὴν ἐξοχὴν της. Ὁ Νέρων τὴν συνώδευσε μέχρι τῆς θύρας τοῦ παλατίου, καὶ τὴν ἐνηγκαλίσθη στοργικῶτατα. Ἀνῆλθεν ἀνυπόπτος εἰς τὴν ἀπαισίαν τριήρη καὶ κατεκλίθη εἰς τὸν θάλαμον τῆς πρύμνης.

Εὐθύς ὡς τὸ πλοῖον ἀπεμακρύνθη εἰς τὸ δοθὲν σημεῖον ὁ Ἀνισέτ ἐπίεσε τὰ προετοιμασθέντα ἐλατήρια καὶ αὐτοστιγμὴ ὁ θάλαμος τῆς Ἀγριππίας, τοῦ ὁποῖου ἡ στέγη ἦτο πλακωμένη ἀπὸ μολυβδον κατέρρευσε. Ἄλλ' ἡ αὐτοκράτειρα καὶ ἡ ἀκόλουθός της Ἀχερόνεια δὲν ἐπαθάν κακόν, προφυλαχθεῖσαι ὑπὸ διασταυρωθέντων ἐπὶ τῶν κλινῶν των δοκῶν τῆς στέγης. Ἐν τούτοις οἱ ναῦται εἰργάζοντο, ὅπως ἀπο-

σπάσουν την πρύμνη από την τριηρη, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ μηχανισμός δὲν ἐλειτούργησε κατὰ τὰ προϋπολογισθέντα, ἐπῆλθε σύγχυσις εἰς τὸ πλήρωμα, τὸ ὅποσον ἠγνόει τὰ τεκταινόμενα καὶ προσεπάθει νὰ σώσῃ τὴν βασιλείαν του.

Τὸ σχέδιον ἀπέτυχε καὶ τὸ πλοῖον προσήραξεν ἡσύχως πλησίον εἰς τὴν ἀκτὴν.

Ἡ Ἀγριππὶνα καὶ ἡ ἀκόλουθός της ἐρρίφθησαν ἄνευ κινδύνου εἰς τὴν θάλασσαν, ἡ τελευταία μάλιστα, ἕνα προσδράμουν ἀμέσως εἰς βοήθειάν της, ἤρχιζε νὰ φωνάζῃ ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ αὐτοκράτειρα. Ἀλλ' οἱ μεμυημένοι εἰς τὸ μυστικὸν ἔτρεξαν ἀμέσως καὶ τὴν ἐφόνευσαν μὲ τὰ κουπιὰ καὶ μὲ αἰχμηρὰ ὄργανα. Τότε ἡ Ἀγριππὶνα ἐνόησε τὴν συνωμοσίαν ἀπεμακρύνθη ἐν σιωπῇ, πληγωμένη ἐλαφρῶς εἰς τὸν ὤμον, καὶ κολουμβῶσα ἐξῆλθεν εἰς τὸ ἀντικυ μέρους τῆς λίμνης Λουκρῖνο, ὅπου βοήθηθεῖσα ὑπὸ ἀλιευτικῆς λέμβου μετέβη εἰς τὴν ἐν Βαγῆς ἑπαυλὶν της, ἐπέδесе τὴν πληγὴν της καὶ κατεκλίθη.

Ὁ Νέρων μαθὼν τὴν ἀποτυχίαν τῆς δολοφονίας κατελήφθη ὑπὸ μεγάλου φόβου. Ἦτο βέβαιος ὅτι ἡ μητέρα του θὰ ἐνόησεν ὅτι ἡ συνωμοσία ἦτο ἰδική του, ἴσως δὲ θὰ ἐπεχείρει νὰ τὸν ἐκδικηθῇ. Ἐνδίδων οὕτω εἰς τὰς ἀπανθρώπους συμβουλὰς τοῦ Τιγελίνου, ἔδωκεν ἔγγραφον διαταγὴν εἰς τὸν Ἀνισέτ νὰ ὑπάγῃ νὰ τὴν φονεύσῃ ἀμέσως.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΗΣ ΑΝΘΟΥΛΑΣ

Ἦτανε ὡμορφὴ ἡ Ἀνθοῦλα μὲ τὸ λυγρὸ ἀνάστημά της, μὲ τὰ χρώματα τοῦ ρόδου καὶ τοῦ κρίνου εἰς τὸ εὐγενικὸ πρόσωπό της, μὲ τὰ κοραλένια χεῖλη της, μὲ τὰ ὀλόμαυρα γλυκὰ μάτια της καὶ τὰ κατάχρυσα μαλλιά της. Ναι, ἦτανε ὡμορφὴ, γὰρ τοῦτο τὴν ἐλέγανε : ἡ πεντάμορφη τοῦ χωριοῦ.

Ὅλοι τὴν ἀγαπούσανε τὴν πεντάμορφη καὶ πεντάρραφη Ἀνθοῦλα, γιὰτὶ κοντὰ στὰ τόσα κάλλη της εἶχε καὶ τὴν ὡμορφάδα τῆς ψυχῆς. Γιὰ ὅλους ἦτανε πονετικὴ καὶ ὄλους τοὺς πτωχοὺς ἐβοηθοῦσε ὅσο εἰμποροῦσε.

Ἡ Ἀνθοῦλα ἦτο τὸ λατρευτὸ κορίτσι τοῦ χωριοῦ· ὄλαις ἢ νειὲς τὴν ἀγαποῦσαν, χωρὶς νὰ τὴν ζηλεύουσε, γιὰτὶ γιὰ ὄλαις ἦτανε καλὴ καὶ μὲ τὸ γέλοιο εἰς τὸ στόμα, χωρὶς νὰ περιφανεύεται γιὰ τῆς τόσας χάρας της.

Ὅλα τὰ παλληκάρια ἦτανε τρελλὰ γι' αὐτὴν καὶ ὄλοι ἐπιθυμοῦσανε ταῖρί των νὰ γίνῃ. Ἡ στὸ ποτάμι πήγαινε γιὰ νὰ πλύνῃ τὰ ροῦχα τῆς γρηῆς θειᾶς της Στάθαινας, ποῦ τὴν εἶχεν ἀπὸ τότε ποῦ πέθαναν ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα της, ἢ στὴν βρύσι γιὰ νερὸ, ὄλο γλυκὰ λόγια ἄκουε· κάθε ἡμέρα προξενεῖαις τῆς ἐστέλνανε, μὰ ἡ Ἀνθοῦλα οὔτε τὰ γλυκὰ λόγια ἄκουε, οὔτε τῆς προξενεῖαις ἐδεχότανε.

Κάθε ἡμέρα εἶχε γρίνια μὲ τὴν θεῖά της, γιὰτὶ δὲν ἀποφάσιζε νὰ πῆ εἰς τὸν καλλίτερον ἀπ' ὄλους τὸ ναί, γιὰ νὰ μὴν πεθάνῃ, ὡς ἔλεγε, καὶ τὴν ἀρίστη εἰς τοὺς πέντε δρόμους. Μὰ τὸ ποῖο σωτὸ ἦτανε γιὰ νᾶχῃ ἐκεῖνη καλὰ γηρατειά. Ἀλλ' ἡ καρδιά της Ἀνθοῦλας ἦτανε δοσμένη καὶ δὲν τὴν ἔπερνε πίσω οὔτε βασιλίσα, ἀν' ἤξευρε, πῶς θὰ γινότανε ἀγαποῦσε ἀπὸ πολὺ καιρὸ τὸ ὡμορφο ναυτόπουλο, τὸν Μῆτρο, ποῦ ἡ θεῖά της δὲν τὸν ἤθελε, γιὰτὶ δὲν εἶχε ἄλλη περιουσία ἀπὸ τὴν προκοπὴ του καὶ τὴν καλὴ του καρδιά. Ἐκεῖνη ἐπιθυμοῦσε νὰ συμπθερίαζε μὲ τὸ πρῶτο ἀρχοντόσπιτο τοῦ χωριοῦ καὶ ἐπειδὴ ἔβλεπε ὅτι ὁ Μῆτρος τῆς ἐχάλοῦσε ὄλα της τὰ

Ἡ ἀτυχὴς ἡγεμονὶς περιέστρεφεν εἰς τὸν νοῦν της μυρία σχέδια σωτηρίας ἢ ἐκδικήσεώς της, ἔταν αἴφνης ὁ Ἀνισέτ κατάρριπτων τὰς θύρας τῆς οἰκίας της εἰσῆλασεν εἰς αὐτὴν καὶ διηυθύνθη κατ' εὐθείαν εἰς τὸν κοιτῶνά της.

Ἡ αὐτοκράτειρα ἤκουσε κατ' ἀρχὰς συγκεχυμένως θόρυβον, ἀλλ' ὅταν ἀντελήφθη ὅτι αἱ γυναῖκες τῆς ἐτρέποντο εἰς φυγὴν, ἐπέισθη ὅτι ἡ τελευταία στιγμὴ τῆς ζωῆς της εἶχε φθάσει. Ἀνεσηκώθη καὶ ἐκάθισεν εἰς τὴν κλίνην της καὶ ἔβλεπεν ἀτάρχος τὸν Ἀνισέτ, εἰσορμῶντα μετὰ τοῦ Προκούλου καὶ εἰς ἄλλου. Ἀτενίζουσα δὲ αὐτὸν μὲ βλέμμα ἡτυχον : « Ἐὰν ἔρχεσαι, τοῦ εἶπε, νὰ μάθῃς πῶς εἶναι ἡ υἷεῖά μου, δύνασαι νὰ εἶπῃς εἰς τὸν υἱόν μου, ὅτι εἶμαι ἐξαίρετα· ἀλλ' ἐὰν ἔρχεσαι διὰ νὰ μὲ δολοφονήσῃς, δὲν θὰ πιστεύσω ὅτι αὐτὸς διέταξε τὴν μητροκτονίαν ταύτην ».

Εὐθὺς ὡς ἐτελειώσε τὰς λέξεις αὐτὰς οἱ τρεῖς δολοφόνοι περιεκύκλωσαν τὴν κλίνην της. Ὁ Πρόκουλος τῆς κατέφερε κτύπημα ράβδου εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ὅταν ὁ Ἀνισέτ, ἔσυρε τὸ ξίφος, ἡ Ἀγριππὶνα τὸν ἠτένισεν ὑπερήφανος καὶ δεικνύουσα τὸ στήθος της, εἶπε : *Miles ventrem ferit* ἦτοι *Στρατιῶτα, κτύπα τὸ στήθος, ὅπερ ἔθροφεν ἐν τέρας*. Καὶ ἀληθῶς ἀμέσως τὸ στήθος της ἔγεινε διάτρητον ἀπὸ ξιφισμοῦ καὶ ἐξέπνευσεν ἀμέσως, πλέουσα εἰς τὸ αἵμά της.

σχέδια, παρακαλοῦσε ἡμέρα καὶ νύχτα ἐκεῖ ποῦ ἐταξείδευε τὰ μαῦρα κύματα νὰ τὸν καταπιοῦνε.

Ὁ Μῆτρος τὰ εἰξευρε ὄλα αὐτὰ καὶ ἐφοβεῖτο μήπως ἴσθην ἀπουσία του καταφέρῃ τὴν Ἀνθοῦλα καὶ τὴν ἄνδρῆσιν· γιὰ τοῦτο μὴν ἡμέρα βράδου ποῦ τὴν ἀντάμωσε στὴ βρύσι τῆς εἶπε : Ἀνθοῦλά μου, ἐγὼ θὰ φύγω γιὰ πολὺν καιρὸ γιὰτὶ τὸ καίρι θὰ πάῃ κάτω μακρὰ καὶ δὲν θὰ γυρίσῃ παρά εἰς ἕνα χρόνον. Φοδοῦμι, Ἀνθοῦλά μου, γιὰτὶ εἰσι μικρὸ, καὶ ἀδύνατο κορίτσι, νὰ μὴν σὲ καταφέρῃ ἡ θεῖά σου καὶ μὲ ξεχάσῃ· ἡ καρδιά μου τρέμει καὶ εἰς τὸ διάστημα τοῦ ἀποχωρισμοῦ μας δὲν θὰ βροῖσκω ἡσυχία. Ὁρκίσου, Ἀνθοῦλά μου, ὅτι θὰ ἦσαι πιστὴ εἰς τὴν ἀγάπῃ μας, ἔως ὅτου νὰ γυρίσω.

Ἡ Ἀνθοῦλα εἰς αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Μῆτρο ἔχαμογέλασε πικρὰ καὶ τοῦ εἶπε : Λυποῦμαι πολὺ, Μῆτρο, ποῦ βλέπω πῶς δὲν ἔχεις μεγάλη πίστι εἰς ἐμένα, ἀφοῦ ξερεῖς ὅτι τὴν καρδιά μου εἶναι ἀδύνατο ἄλλος ἀπὸ σὲ νὰ τὴν πάρῃ· προτιμῶ νὰ ἔβγω ἀπὸ τὸ σπίτι μας νύφῃ τοῦ Χάρου παρά νὰ γίνω γυναῖκα ἄλλου. Ἀλλ' ἀφοῦ θέλεις νὰ σοῦ ὀρκισθῶ, θὰ τὸ κάμω, θὰ σοῦ ὀρκισθῶ στὸ μνημα τῆς μάνας μου . . .

Ἐπῆγαν εἰς τὸ κοιμητήριον καὶ ἐπάνω εἰς τὸν τάφο τῆς μάνας τῆς Ἀνθοῦλας ὀρκίσθησαν πῶς ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνον, τὴν ἴδιαν ἡμέραν, τὴν ἴδιαν ὥραν, νὰ ξανταμωθοῦνε εἰς τὸ ἴδιον μέρος καὶ ἀν' δὲν ἔλθῃ ἐκεῖνη ἡ ἡμέρα, ἡ Ἀνθοῦλα νὰ μὴν δώσῃ εἰς ἄλλον τὸν λόγον της . . .

Τὸ καίρι ἐτοιμάσθη καὶ ἕνα πρωτὸ, μόλις ἔβγαίνε ὁ ἥλιος, ἀνοῖξε τὰ πανιά του μὲ εὐνοϊκὸ ἀνεμο καὶ ἔφυγε. Ἡ Ἀνθοῦλα ἐστέκετο ἐπάνω εἰς ἕνα βράχο κοντὰ στὴ θάλασσαν καὶ μὲ δακρυσμένα μάτια τὸ κύταζε, ἐφ' ὃ Μῆτρος ἀνεβησμένος στὸ μεσιανὸ κατάρτι, ἐκρατοῦσε τὸ μαντύλι του καὶ τὸ ἐκουνοῦσε γιὰ τελευταῖον ἀποχαιρετισμὸν.

Τῆς Ἀνθοῦλας τῆς ἐκόστισε πολὺ αὐτὸ τὸ μακρυνὸ ταξεῖδι τοῦ ἀγαπημένου της, γιὰτὶ γιὰ πρώτη φορὰ θὰ ἔλειπε τόσο καιρὸ, καὶ κάθε ἡμέρῃ ἐρχότανε βράδου, βράδου στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ καθισμένη ἀπάνω στὸ βράχο ἐκύταζε τὴν θάλασσαν, γιὰτὶ ἐνόμιζε ὅτι ἐτοῖ εὐρίσκετο ποῖο κοντὰ μὲ τὸν Μῆτρον της· καὶ ὅταν ἦτανε φουρτοῦνα καὶ τὸ κύμα ἐσπάζε

Ὁ Νέρων ἔφθασεν ὀλίγας στιγμὰς μετὰ τὸν θάνατόν της πρὸς τοῦ, καὶ ἐξετάζων τὰς πληγὰς, ἄς ἔφερον ἤρχισεν ὡς λέγει ἡ ἱστορία, νὰ χαριεντίζηται, λέγων, ὅτι ἠγνόει, ὅτι ἡ κήτηρ του εἶχε τοιαῦτα μυστικὰ κάλλη.

Ἡ Ἀγριππὶνα ἀρῆκεν ἀπομνημονεύματα, τὰ ὅποια ἔχρησάμευσαν εἰς τὸν Τάκιτον διὰ τὴν συγγραφὴν τῶν Χρονικῶν του.

Ἑλένη Γεωργιάδου

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΧΙΧ ΑΙΩΝΑ

1871 — 1880

Τὸ 1872 ἐπετράπη ἐν Σουηδία εἰς τὰς νεανίδας ἀπὸ τοῦ εἰκοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας των νὰ ὑπανδρεύωνται ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν γονέων των.

Τὸ πανεπιστήμιον τῆς Γενεύης ἠνόηξε τὰς πύλας του εἰς τὰς γυναῖκας, κατόπιν αἰτήσεων τῶν «μητέρων τῆς Γενεύης».

Τὸ 1873 αἱ χῆραι καὶ αἱ ἄγαμοι γυναῖκες, αἱ πληρόνουναι φόρους, ἀπέκτησαν τὸ δικαίωμα ἐν Φιλανδία νὰ ψηφίζων εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς.

Εἰς τὴν Σαξωνίαν, αἱ μὲν ὑπανδρῶνι γυναῖκες, αἱ ἔχουσαι τὴν ἀπαιτουμένην περιουσίαν, ἐπετράπη νὰ ψηφίζωσι δι' ἀντιπροσώπων, αἱ δὲ ἄγαμοι μόναι των.

Ἡ κρότο ἀπάνω ἴστους βράχους, ἐσχίζετο ἡ καρδιά της, γιὰτὶ ἐσκέπτετο τὸν παραδαρμὸ τοῦ κεικιστοῦ ἴστα μέσα τοῦ πελάγους, καὶ ἔσταζαν τὰ δάκρυα ἀπὸ τὰ μάτια της σὺν μαργαριτάρια ἀπάνω στὴν πλουμιστὴ ποδιά της.

Ἡ κυρὰ Στάθαινα ἤθελε νὰ ἐτελέσῃ τὸ σκοπὸ της καὶ ἔκανε πῶς δὲν ἔβλεπε τὴν χλωμάδα, ποῦ ἔχύνετο στὸ ὡμορφο πρόσωπο τῆς Ἀνθοῦλας, ἔταν ἄκουε τὸν βορριὰ νὰ φυσᾷ ἀλύπητα, ὡς καὶ τὸ βουητὸ ποῦ ἔκαναν τ' ἀφρισμένα κύματα ἔταν ἐκτυποῦσαν ἐπάνω στὰ βράχια. Ἐκεῖνη ἤθελε νὰ τὴν πείσῃ νὰ δώσῃ τὸν λόγον της εἰς τὸν Γιάννη, τὸν μοναχογυμὸ τοῦ χωριοῦ. Μήπως εἰς αὐτὸν δὲν εἶχεν ὑπόθηκὴ τὸ παῖτι της; καὶ ἀν' γινότανε τὸ συνοικέσιο δὲν θὰ τῆς ἐχάριζε τὰ χρήματα; Ὁ Μῆτρος δὲν ἦταν πλούσιος, ἦτανε πτωχός.

Κάθε ἡμέρῃ ἔκαναν συμβούλια μαζῇ μὲ τὸ Γιάννη πῶς νὰ τὴν καταφέρουν νὰ λησμονήσῃ τὸν Μῆτρο, ἀλλ' ἐκεῖνη οὔτε τῆς φοβέριαις, οὔτε τὰ καλοπιάσματα ἄκουε. Τέλος ἀπεφάσισαν ὅτι δὲν κατάρθωσαν μὲ τὰ λόγια νὰ τὸ κατορθώσουν μὲ τὴν ἀπάτη καὶ μὴν μέρῃ, ἐκεῖ ποῦ ἐκάθητο ἡ Ἀνθοῦλα καὶ ἐπλεκε σκεπτικὴ, τῆς λέγει ἡ κυρὰ Στάθαινα :

— Ἀνθοῦλα, ἐγὼ μὴν δυσάρεστη εἶδησι νὰ σοῦ πῶ σήμερον ἔμαθα πῶς τὸ καίρι ποῦ ἦταν ὁ καυμένος ὁ Μῆτρος ἐπνίγηκε σύψυχο, κἀνεὶς δὲν ἐγλύτωσε . . . Δὲν ἐπρόφθασε τίποτε ἄλλο νὰ πῇ καὶ ἡ δόλια Ἀνθοῦλα ἐτωριάσθη κατὰ γῆ· δέκα πέντε ἡμέραις ἐπάλαψε μὲ τὸν θάνατο, ἀλλὰ τέλος ἔγινε καλὰ. Ὅλοι ἐλυποῦνταν τὴν καλὴ Ἀνθοῦλα καὶ ἐπίστευαν πραγματικῶς τὸν πνιγμὸ τοῦ κεικιστοῦ.

Ἀφοῦ ἐπέρασε κάμποσος καιρός, ἤρχισε πάλι ἡ θεῖά της νὰ τῆς ἀναφέρῃ τὸν Γιάννη καὶ νὰ τῆς λέγῃ ὅτι θὰ ἦτον γρηγορὸς της αὐτὸν νὰ πάρῃ, ἀφοῦ ὁ Μῆτρος ἐπνίγηκε. Ἡ Ἀνθοῦλα ἐθαρέθη καὶ γιὰ νὰ τὴν ξεφορτώσῃ τῆς εἶπε ὅτι μετὰ τρεῖς μῆνες θὰ τὸ ἀποφασίσῃ καὶ θὰ δώσῃ τὸν λόγον της. Ἡ θεῖά της ἐπίστεψε εἰς τὰ λόγια τῆς Ἀνθοῦλας καὶ ἐπέριμενε μὲ μεγάλη ἀνυπομονησία πότε θὰ περάσουν οἱ τρεῖς μῆνες.

Ἐφθασε τέλος καὶ ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη ποῦ εἶχαν συμφωνήσει καὶ ὀρκισθῇ μὲ τὸν Μῆτρον της ν' ἀνταμωθοῦνε στὸ κοιμη

Εἰς τὴν Βοημίαν, αἱ κατέχουσαι μεγάλην κτηματικὴν περιουσίαν, ἐκλέγουν τὰ μέλη τῆς Αὐτοκρατορικῆς Βουλῆς.

Εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Βουλὴν νέα αἵτησις ὅπως ψηφίζωσιν αἱ γυναῖκες ὑπεβλήθη, φέρουσα 11,000 ὑπογραφαί.

Τὸ 1874 ἐν Ρωσίᾳ ἀπεφασίσθη νὰ μὴν ἐπιτραπῇ εἰς τὰς γυναῖκας νὰ μετέρχωνται τὸν δικηγόρον.

Τὸ 1875 ὁ στρατηγὸς Spinner ὑπελόγησεν ὅτι εἰς χιλιάδας ἠριθμοῦντο αἱ γυναῖκες, αἱ κατέχουσαι δημοσίαις θέσεις, ἀντὶ τῶν ἐπτὰ γυναικῶν τῶν διορισθεισῶν τὸ 1862.

Τὸ 1876 ἡ δρ. Sarah Hachett Stevenson ἐγένετο δεκτὴ ὡς πληρεξούσιος εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Ἰατρικὴν Ἑταιρίαν. Τὸ αὐτὸ ἔτος, τὰ πανεπιστήμια τῆς Ἰταλίας ἐδέχθησαν γυναῖκας.

Τὸ 1879 ἐπετράπη εἰς τὴν καν Belva A. Lochwood νὰ ὑπερασπίζωνται δίκας εἰς τὸ ἀνάτατον δικαστήριον τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἀρθείσης τῆς ὑπαρχούσης ἀπαγορευτικῆς διατάξεως.

Ἐν Ὁξφόρδῃ ἰδρύθησαν δύο γυναικεῖα πανεπιστήμια, ἡ Lady Mary Hall, καὶ ἡ Somerville Hall.

Τὸ 1880 ἐδέχθησαν φοιτητριάς τὸ πρῶτον τὰ πανεπιστήμια τῶν Βρυξελλῶν καὶ τῆς Μελβούρνης (τῆς Αὐστραλίας), τὸ τῆς Ἰρλανδίας δὲ, ἀπένειμε τὸ πρῶτον εἰς γυναῖκας διπλωμα.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ)

Ὀλγα Κούζη

τῆριο ἀπάνω στὸ μνημα τῆς μάνας της. Ἡ Ἀνθοῦλα κατὰμαυρα ντυμένη ἦλθε καὶ ἐγονάτισεν ἐπάνω καὶ μὲ μίτιξ δακρυσμένῃ, προσευχήθηκε γιὰ τὴν ψυχὴ τοῦ ἀγαπημένου της· ἔπειτα μὲ μὴν φωνὴ σιγανή, ποῦ μόλις ἔβγαίνε ἀπὸ τὸ στόμα τῆς εἶπε : Μάνα μου, γλυκερά μου μάνα, συγχώρησε τὴν κόρην σου γιὰ κείνο ποῦ θὰ κάμῃ· δὲν εἰμπορῶ νὰ ζήσω χωρὶς τὸν Μῆτρο μου, θέλω ν' ἀποθάνω· ἀν' σὺ ἐζούσες, θὰ μὲ ἄρνες νὰ ἐπενοῦσα τὴν ζωὴ μου μὲ τὴν ἐνθύμησι ἐκεῖνου, δὲν θὰ μὲ ἐβίαζες νὰ πανδρευθῶ. Ὁρκίσθηκα ὅτι μαζῇ θὰ ζήσωμε, καὶ τώρα ποῦ εἶναι ἐκεῖνος; δὲν εἰμπορῶ νὰ ζήσω, δὲν εἰμπορῶ . . . τὰ κύματα ποῦ ἐσκέπασαν ἐκεῖνον θὰ σκεπάσουνε καὶ ἐμένα . . .

Ἐκεῖ ποῦ ἔλεγε αὐτὰ τὰ λόγια ἄρχισε νὰ τρέμῃ· τῆς ἐφάνηκε ὅτι ἄκουσε βήματα, ἐκύτταξε καὶ εἶδε μὴν σιὰ νὰ προχωρῇ.

— Ἀ! τὸ φάντασμα τοῦ Μῆτρο μου θὰ εἶναι, εἶπε, καὶ σὺν τρελλῇ ἐσηκώθηκε νὰ τρέξῃ, νὰ φύγῃ μακρὰ ἀπὸ κείνο τὸ μέρος. Ἀλλ' ἔξαφνα αἰσθάνθηκε δρό χέρια νὰ τὴν σφίγγουνε καὶ δρό φλογερὰ χεῖλη νὰ τὴν φιλοῦνε καὶ νὰ τῆς λένε· « Ἀνθοῦλά μου γλυκερά, σὲ ἐπαναυρίσκω λοιπὸν ἐδῶ . . . πιστὴ στὸν ὄρκον ποῦ μοῦ ἔδωσες ; »

Ἐκεῖνη βουθῆ ἀπὸ τὴν τρομάρα της δὲν ἤξερε τί νὰ πῇ δὲν ἤξερε τί νὰ φωνασθῇ . . . ἀφοῦ εἶδε ὅτι ἦτον ὁ Μῆτρος της, ἐκεῖνος ὁ ἴδιος, ζωντανός, ἀμέσως ἐπέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ τῆς ἡ σκέψι ὅτι τὴν ἐγάλασαν πῶς πνίγηκε γιὰ νὰ τὴν παντρέψουνε.

— Μῆτρο, ζῆς λοιπόν; καὶ τὸ καίρι δὲν ἐπνίγηκε σύψυχο; εἶπεν ἀφοῦ συνέφερε ἀπὸ τὴ μεγάλη της τρομάρα.

Ἐκεῖνος ἐνόησε ἀφοῦ τὴν εἶδε καὶ κατὰμαυρα ντυμένη καὶ ἐχαμογέλασε· ἄς ξεχασθοῦν ὄλαις ἢ πίκραις Ἀνθοῦλά μου καὶ ἄς εὐχαριστήσωμε τὸν Θεόν ποῦ σὲ πρόφθασα καὶ δὲν ἐκαμες ὅ,τι εἶχες ἀποφασίσει.

* *

Μετὰ ἕνα μῆνα, ὄλο τὸ χωριὸ ἐώρτασε τοὺς γάμους τῆς πεντάμορφης Ἀνθοῦλας καὶ τοῦ καλοῦ Μῆτρο.

(Σύρος)

Μαρία Ζερβουδάκη

Η ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΜΕΝΗ

Ἐξεδόθη καὶ ἐτέθη εἰς κυκλοφορίαν ἡ *Χειραφετημένη*, πρωτότυπον μυθιστόρημα τῆς διευθυντρίας τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν» κ. Καλλιρρόης Παρρέν.

Τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἔργου εἰς φυλλάδια ἔχει ἀναλάβει ὁ κ. Παρασκευᾶς Λειῶνης. Χάριν ὅμως τῶν ἀναγνωστριῶν τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» καὶ ἄλλων κυριῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἔχουν τὴν *Χειραφετημένην* εἰς τὴν βιβλιοθήκην των, ἐξεδόθη αὕτη εἰς ὠραῖον ἐκ τετρακοσίων σελίδων βιβλίον, ἐπὶ καλοῦ χάρτου καὶ ἐπιμελῶς τυπωμένον, τὸ ὁποῖον τιμᾶται δρ. 3 διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ φρ. χρ. 3 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Διὰ τὰς συνδρομητρίας τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» ἡ *Χειραφετημένη* τιμᾶται μόνον δρ. 2.50 διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ φρ. χρ. 2.50 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν. Τὰ ταχυδρομικὰ ἐπιβαρύνουν τοὺς ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν συνδρομητάς. Πᾶσα αἴτησις δέον νὰ συνοδεύηται καὶ ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου.

ΤΑΞΕΙΔΙΑ ΤΟΥ ΘΕΡΟΥΣ

Ἡ Ἐκθεσις

Μὲ τὴν προσέγγισιν τῶν πρώτων θερμοῶν ἡμερῶν τοῦ θε-
ρους, ὅλοι οἱ Ἀθηναῖοι, ἢ μᾶλλον ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἀρχίζο-
μεν νὰ σκεπτόμεθα, ἕκαστος, ἀναλόγως τῶν μέσων τὰ ὁποῖα
διαθέτει, ποῦ θὰ ταξιδεύσῃ διὰ νὰ ἀλλάξῃ ζωὴν καὶ νὰ
δροσισθῇ καὶ νὰ ἀποφύγῃ τὰ κυνικάκαύματα.

Τὰ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ταξιδεῖα θεωροῦνται κοπι-
στικά, διότι τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας δὲν
εἶναι οὔτε ἀρκετὰ εὐρύχωρα καὶ ταχύπλοα, οὔτε ἀρκετὰ
περιποιημένα. Μόνον τὰ ἀτμόπλοια τῆς «Πανελληνίου Ἀτμο-
πλοίας» ἀποτελοῦν ἐξαιρέσειν, διότι ὁ διευθύνων τὴν ἐταιρίαν
αὐτὴν νοῦς ἔμαθε νὰ σκέπτεται καὶ νὰ κανονίζῃ καὶ νὰ δια-
τάττῃ κατὰ τρόπον ἐντελῶς εὐρωπαϊκόν.

Τόσον ὅμως ὀλίγον συνειθίσκαμεν νὰ ἐκτιμῶμεν τὰς εὐ-
κολίας, ἃς μᾶς παρέχει ἡ Ἑλληνικὴ αὕτη ἐταιρία, ἢ συντη-
ροῦσα τὰ μεγαλύτερα ἀτμόπλοια καὶ μόνη μεταξὺ ὄλων πε-
ριάγουσα τακτικῶς τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν καὶ εἰς τὰς Εὐρω-
παϊκὰς θαλάσσας, συναγωνιζομένη μὲ τὰς μεγάλας εὐρωπαϊ-
κὰς τοιαύτας, ὥστε ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς Ἐκθέσεως, εἰ περισ-
σότεροι προτιμοῦν τὸ διὰ Μασσαλίας ταξεῖδιον, τὸ τόσον
μονότονον καὶ τόσον ὑπερβολικὰ ἀκρ.θὸν μὲ τὰ Messageries,
ἀντὶ τοῦ δι' Ἰταλίας, τοῦ τόσον διασκεδαστικοῦ.

Ἡ Πανελλήνιος Ἀτμοπλοία διαθέτει διὰ τοὺς πλόας τοῦ
Ἀδριατικοῦ τὰ μεγαλότερα καὶ ταχύτερά τῆς ἀτμόπλοια,
τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν διατήρησιν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν εὐμάρειαν
ἀμιλλῶνται μὲ τὰ καλλίτερα ξένα, τὸ μέχρι Τεργέστης δὲ
ταξεῖδιον μὲ προσεγγίσεις εἰς Πάτρας καὶ εἰς Κέρκυραν καὶ
ἔπειτα διὰ Βενετίας εἰς Παρισίους εἶναι τὸ πλέον τερπνόν
καὶ ψυχαγωγόν ταξεῖδι, τὸ ὁποῖον δύναται τις νὰ ἐπιθυμίῃ.

Ἀπὸ Βενετίας μέχρι Παρισίων, τὴν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ
τῆς Ἐκθέσεως, οἱ σιδηρόδρομοι εἶναι εὐθηνότατοι, ἔχει δὲ
τις τὸ πλεονέκτημα νὰ ἴδῃ τὰς ὠραιότερας πόλεις τῆς Βο-
ρείου Ἰταλίας, ὡς τὴν Βενετίαν, τὸ Μιλάνον καὶ ἔπειτα τὸ
γραφικώτατον μέρος τῆς Ἑλβετίας, ὡς τὴν Λουκέρνην, τὴν
Βᾶλε κ.λ.β.

Τὸ ταξεῖδιον διὰ τῆς γραμμῆς αὐτῆς, λαμβανομένων ὑπ'
ὄψιν τῶν διὰ Μασσαλίας τιμῶν, εἶναι εὐθηνότατον, ἀληθῶς δ'
εὐεργετικὴ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ἀποθνήκει ἡ «Πανελλή-
νιος» διὰ τὴν εὐκολίαν, ἣν παρέχει εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ
ἐπισκεφθοῦν τὴν Παρισιανὴν Ἐκθεσιν, ἢ καὶ τὰ λουτρά τῆς
Ἀυστρίας καὶ Γερμανίας.

Δι' ὄσας ταξιδεύουν

Ἡ ἐποχὴ τῶν ταξιδιῶν καὶ τῶν λουτρῶν ἔφθασεν. Ἡ βαλίτζα, οἱ ταξι-
δειωτικοὶ σάκκοι, τὰ σακκίδια τῆς χειρὸς καὶ ὅλα τὰ εἶδη τὰ δερμάτινα τὰ
σχετιζόμενα μὲ τὴν εὐκολότεραν μεταφορὰν τῶν ἀποσκευῶν μᾶς ἀποτελοῦν
ἀναπόσπαστον μέρος τῶν προμηθειῶν μᾶς τῆς θερινῆς περιόδου.

Διὰ τοὺς ταξιδεύοντας ἰδίως σιδηροδρομικῶς, μία δερματίνη βαλίτζα, κα-
λύπτει μὲ ἐν ταξεῖδι τὰ ἔξοδα τῆς. Διότι εἶναι τόσον ἐλαφρᾶ, ὥστε δὲν προ-
θέτουσιν τίποτε εἰς τὸ βίρος τοῦ περιεχομένου των.

Ὁ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ ἀριθ. 34 καὶ ἀπέναντι τοῦ καταστήματος Πασιρὶ
κατασκευαστῆς ταξιδειωτικῶν εἰδῶν κ. ΜΑΡΙΝΟΣ ἔχει πλουσιωτάτην συλ-
λογὴν βαλιτζῶν δερματίνων, λινῶν, πανιῶν, σάκκων ὠραίων, δερμάτων, τέλο-
πλοῦτον ἀληθῆ ὄλων τῶν ἀναγκαιούτων δι' ἀποσκευᾶς, τῶν τῶσων οἰκονομι-
κῶν καὶ εὐκολομετακομίστων, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς καταργήσεως τῶν μπαούλων.

Αἱ τιμαὶ τοῦ κ. Μαρίνου εἶναι πολὺ συγκαταβατικά. Δὲν πρέπει δὲ νὰ
λησμονηθῇ ὅτι τὰ βάρη εἰς τοὺς σιδηροδρόμους ζυγίζονται μὲ τὰ κοιλόμετρα
καὶ στοιχίζουσι πολὺ ἀκριβά.

Ὁ κ. Μαρίνος κατασκευάζει καὶ βαλίτζας κατὰ παραγγελίαν.

Ἡ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Εἰς τὰς Ἐκθέσεις

Λάμπει καὶ πάλιν τὸ τόσῃς δημοτικότητος ἀπολαμβάνον ὄνομα τῆς
Σπάρτης Καρασταμάτη καὶ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Περίπτερον τῆς ἐν Παρισίοις
Ἐκθέσεως καὶ εἰς τὴν Κρητικὴν Ἐκθεσιν καὶ θαυμασμός καὶ πάλιν ἀπονεμί-
ται πρὸς τὴν Ἑλληνίδα βιομηχανον, ἡ ὁποία ἐκ τοῦ μηδενός, ἄλλο οὐδεμίαν
ὕλικῆς ὑποστηρίξεως, προήγαγε τὴν ὑφαντουργίαν τῆς μετάξης ἐν Ἑλλάδι εἰς
τοιαύτην περιωπήν. Νέα καὶ πάλιν βραβεῖα καὶ μεταλλία τιμῆς θὰ ἀπονεμη-
θῶσιν εἰς τὴν Ἀράχνην αὐτὴν τῶν νεωτέρων χρόνων, ἡ ὁποία εἶναι εἰς
τὰς Ἑλληνίδας παράδειγμα δραστηριότητος, δεξιότητος καὶ φιλεργίας καὶ ἡ
ὁποία ἐντὸς τῶν τεσσάρων τοίχων τοῦ ἔργου τοῦ συνεκέντρωσε τὴν βιο-
μηχανίαν τῆς μετάξης τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως μαζῆ, μὲ τὰς χρυσοῦ-
στροφὰς τῆς, καὶ τὰς ἀερίνας γᾶζας τῆς καὶ τὰ στερεώτατα μεταξωτὰ καὶ φου-
λάκια τῆς καὶ πᾶν ὅ,τι ὠραῖον καὶ πλούσιον καὶ στερεόν καὶ εὐθηνόν ἔχει νὰ
ἐπιδείξῃ ἡ βιομηχανία αὕτη.

Ἑλληνίς καλῆς οἰκογενείας καὶ ἀνατροφῆς καὶ μὲ ἀρίστὰς συστάσεις, δια-
μείνουσα ἐπὶ πενταετίαν εἰς Ἀγγλίαν, καὶ δυναμένη νὰ διδάξῃ τὴν Ἑλληνί-
κην, Γαλλικὴν καὶ Ἀγγλικὴν, ζητεῖ θέσιν ὡς οἰκοδιδάσκαλος διὰ μικρᾶς ἡλι-
κίας παιδία, ἢ ὡς σύντροφος κυρίας ἢ δεσποινίδος.

Ἡ Διεύθυνσις εἰς τὸ γραφεῖόν μας.

ΜΕΓΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ

Ι. Δ. ΤΣΑΜΗ

Υποδηματοποιῦ ἀπάσης τῆς Βασ. Οἰκογενείας
καὶ τῆς Αὐλῆς

Ὁδὸς Σταδίου 47, Ὁδὸς Γ. Σταύρου 1

Ἡ ἐγνωσμένη καλαισθησία τοῦ ἀπαραμύλλου καὶ πασιγνώστου ὑποδημα-
τοποιείου τοῦ κ. Τσαμῆ πεθεῖ πᾶσαν φιλόκαλον κυρίαν καὶ δεσποινίδα ὅτι
εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ ὑποδύθῃ ἐν αὐτῷ ἰδίᾳ κατὰ τὴν ἐπερχομένην ἐαρινὴν
περίοδον δι' ἣν ὁ κ. Τσαμῆς ἐκόμισεν ἔξοχον συλλογὴν δερμάτων εἰς ἀπει-
ρους ὄλους νέους χρωματισμούς. Τῶν Ἀτθίδων τὴν μοῖραν, καθόσον ἀφορ-
τὴν ὑπόδησιν, ζηλεύουσι καὶ αὐταὶ αἱ Παρισίαι χάρις εἰς τὸν κ. Τσαμῆ
τὸν ὁποῖον πολὺ δικαίως τιμᾶ ἅπανα ἡ ἀρίστη τάξις τῆς κοινωνίας μᾶς διὰ
τῆς πελατείας τῆς.

Φρονοῦμεν ὅτι διὰ τοιοῦτον κατάστημα πᾶσα σύστασις ἀποθαίνει περι-
τετα...